

کتابخانه
الکتاب
الکتاب

ارمغان مهرش

محمد حسین صفاخواه

سرشناسه : صفاخواه، محمدحسین، ۱۳۴۲ -
 عنوان، نام دیگر : ارمغان عرش/ تدوین محمدحسین صفاخواه.
 مشخصات نشر : تهران : نشر فکر، ۱۳۹۳.
 مشخصات فیزیکی : ۲۴۶ ص.
 شابک : ۱۲۰۰۰۰ ریال ۳-۱۳-۵۸۷۵-۶۰۰-۹۷۸ :
 وضعیت فهرست نویسی :
 یادداشت کتابخانه :
 موضوع : ادبیات معاصر (لوح)
 رده بندی کنگره : ۹/ل۹ / BP۱۰۰۰ / ۷۲۹ ص
 رده بندی دیویی : ۷/۲۱۸
 شماره کتابشناسی ملی : ۳۴۵۴۱۳۴

نام کتاب: ارمغان عرش
 تدوین: محمد حسین صفا خواه
 ناشر: فکر
 تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه
 نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۳
 حروفچینی و لیتوگرافی: فکر
 قیمت : ۱۲۰۰۰ تومان
 چاپ: آفاق قم
 شابک: ۳-۱۳-۵۸۷۵-۶۰۰-۹۷۸

فهرست مطالب

۲	تقدیم
۷	دریچه
	بخش اول
۱۱	شناخت
	بخش دوم
۲۳	متن و ترجمه حدیث لوح به روایت ثقة الاسلام کلینی و فضل بن شاذان
۲۴	روایت ثقة الاسلام کلینی
۳۸	روایت فضل بن شاذان
	بخش سوم
۴۱	بررسی محتوایی حدیث لوح
	بخش چهارم
۱۲۳	بررسی اسنادی حدیث لوح
۱۲۷	۱- تواتر معنوی
۱۳۱	الف- کلام محقق حلی
۱۴۶	ب- کلام ابن خراز قمی
۱۵۲	ج- کلام شیخ طوسی

- ۲ - تواتر اسنادی ۱۵۵
- متن اسانید حدیث لوح و نمودار تفکیکی آنها
- ۳ - سخن محدثان و اندیشمندان بزرگ درباره تواتر حدیث لوح ۱۸۷
- ۴ - شرح حال راویان حدیث لوح در طریق فضل بن شاذان ۱۹۵
- ابو خالد کابلی (ملقب به کنگر) ۱۹۷
- ثابت بن دینار - معروف به ابو حمزه ثمالی ۱۹۹
- ابراهیم بن ابن زیاد خزّاز ۲۰۲
- صفوان بن یحیی - ابو محمد بجلّی کوفی ۲۰۳
- حسن بن شاذان ۲۰۵
- فضل بن شاذان - دیدگاه علمای رجال ۲۰۷
- سید محمد حسینی - میر لوحی ۲۱۰
- ۵ - شرح حال راویان حدیث لوح در طریق ثقة الاسلام کلینی ۲۱۳
- محمد بن یحیی، ابو جعفر القاسمی ۲۱۵
- محمد بن عبدالله الحمیری - ابو جعفر القمی ۲۱۷
- عبدالله بن جعفر الحمیری ۲۱۹
- حسن بن ظریف ۲۲۲
- علی بن محمد بن عبدالله بن بندار ۲۲۴
- صالح بن ابی حماد ۲۲۵
- بکر بن صالح الرازی ۲۲۷
- عبدالرحمن بن سالم ۲۳۰
- ابوبصیر ۲۳۲
- جابر بن عبدالله انصاری ۲۳۵

بخش پنجم

۲۳۹ ..... فهرست منابع حدیث شریف لوح

بسم الله الرحمن الرحيم

دریچه

نوشتاری که پیش رو دارید، بی بررسی مختصر و معرفی کوتاه حدیث لوح جابر تهیه شده، تا در سالگرد نزول این لوح مقدس، در اختیار دوستداران اهل بیت نبوت علیهم السلام قرار گیرد.

در این نوشتار

اول : مقدمه‌ای کوتاه در شناخت حدیث لوح، شامل نزول، و تاریخ انتشار آن می‌خوانید.

دوم : متن حدیث لوح، با اعراب و ترجمه فارسی، براساس نقلی معتدل و معتدلاً کلبینی در کتاب شریف ونفیس «کافی» و متن خبر «حدیث لوح» به روایت فضل بن شاذان به عنوان اخبار از «حدیث لوح» می‌آید.

سوم : شرح برخی از فقرات حدیث لوح، که عمدتاً از بیانات محدثان بزرگوار علامه محمداقصر مجلسی، مولی محسن فیض کاشانی، مولی محمد صالح

مازندرانی، میر سید ابوالقاسم جعفر موسوی خوانساری معروف به میر کبیر، -به ویژه از بیانات مرحوم علامه مجلسی در کتاب «مرآة العقول»- اقتباس شده است. این مطالب، به اقتضای کلام، گاه با تلخیص و گاهی با شرح و توضیح عرضه گردیده، و در هر مورد، منبع اصلی نیز ذکر شده، تا طالبان اصل کلام، بتوانند بدان رجوع کنند. در گزینش این بیانات، عمدتاً نظر به بهره گیری بیشتر از متن حدیث بوده است و لذا از بعضی بحثهای فرعی و حاشیه ای پرهیز شده است.

چهارم: در این بخش حدیث لوح را از جهت اسنادی و تواتر آن مورد بررسی و تحلیل قرار می دهیم. آنچه که در این بخش می آید به شرح ذیل می باشد:

۱. تواتر معنوی

الف - کلام محقق -

ب - کلام ابن خزاز قمی

ج - کلام شیخ طوسی

۲. تواتر اسنادی

۳. متن اسانید حدیث لوح و نمودار تفکیکی آنها

۴. سخن برخی از بزرگان درباره تواتر حدیث لوح

۵. شرح حال راویان حدیث لوح در طریق فضل بن شاذان

۶. شرح حال راویان حدیث لوح در طریق ثقة الاسلام کلینی

پنجم: منابع حدیث لوح - تا آنجا که یافته ایم - نقل شده است.

لازم به توضیح است که چاپ اول این رساله، در سال ۱۳۷۴ شمسی توسط مسجد المصطفی صلی الله علیه و آله و سلم منتشر شد. در این چاپ، مطالب فراوانی همراه با اصلاحات به رساله اضافه شد، به ویژه در بخش بررسی اسنادی حدیث لوح، که شجره اسانید و بررسی رجالی حدیث، مورد عنایت قرار گرفت. از پیشگوه خدای تعالی امید داریم که راویان حدیث لوح، مروّجان و نیز فقیه معظم حضرت آیه الله علامه حاج شیخ محمدرضا جعفری نجفی (رحمة الله علیه و حشره الله مع اولیائه و معلوم:

آیه الله حاج شیخ محمد باقر جعفری نجفی (رحمة الله علیه و حشره الله مع اولیائه) که در تدوین و تصحیح این رساله، ارشادات و راهنمایی های خود را از نگارنده دریغ نفرمودند، و دیگر دست اندرکاران این مجموعه را در ثواب نشر این اثر شریک گرداند، و رضایت و مسنودش به سرت خاتم الاوصیاء مهدی منتظر عجل الله تعالی فرجه الشریف را حاصل گرداند، و ذخیره ای گرانبار باشد برای روزی که:

لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ، إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقُلُوبٍ سَابِغَةٍ

وَالسَّلَامُ عَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ

تهران

محمد حسین صفا خواه